

Тези для уроку.

Вчитель:

Сьогодні ми з вами будемо говорити про один із предметів, без якого не може обійтися жодна людина, яка живе у соціумі. А також будемо тренувати бачення, розуміння, вміння створювати і жити відповідно до одного із найважливіших навиків нашого світу.

Спершу ми проведемо математичну розминку 3 хв + обговорення

(об'єднати учнів в групи для розминки відповідно до того як вони будуть сидіти; підготувати листки із завданнями та переплутані крилаті вислови, що мають на меті наштовхнути учнів на тему та мету уроку; ...)

I команда:

II команда:

III команда:

IV команда:

V команда:

VI команда:

Знайди значення виразу $4,5 \cdot 2,8 - 13 : \left(2\frac{1}{3} + 2\frac{2}{3} \right)$.

Ірина придбала для матусі подарунок за 136,5 грн, витративши $\frac{3}{4}$ грошей, які мала. Скільки грошей залишилося в дівчинки?

Собівартість деякого приладу становила 480 грн. Унаслідок упровадження нової технології його собівартість вдалося знизити на 5 %. Якою стала собівартість приладу?

. Банк виплачує 8 % річних. Вкладник поклав до банку 50 000 грн. Скільки грошей буде в нього на рахунку через рік? Через два роки?

138. Підприємниця узяла кредит у розмірі 100 000 грн під 12 % річних. Скільки грошей вона має повернути банку через рік?

Приватні підприємці Сергій і Наталя у січні отримали прибуток 24 000 грн, а в лютому — на 5 % менше. Який прибуток отримали підприємці за два цих місяці?

(задачі із підручників Істера та Мерзляка)

За вірне виконання завдання група отримає конверти із словами, які потрібно зібрати в відомі а може й невідомі вам крилаті вислови або афоризми . На виконання завдання команда має 3 хвилини. Не забувайте також, що потрібно пояснити той вислів, що у вас складеться. Час пішов.

I команда:

НЕ, Є, ВАС, МАЮТЬ, ПОКИ, ЗНАЧЕННЯ, ГРОШІ, ВОНИ, У. (Гроші не мають значення, поки вони у вас є)

II команда:

ГРОШІ, ЧИМАЛО, КУПИТИ, МОЖНА, ЦІКАВИХ, ЗАВ'ЯЗАТИ, АЛЕ, ЗА, ДРУЗІВ, ЗНАЙОМСТВ, ЦІКАВИХ, НЕ МОЖНА (За гроші не можна купити друзів, але можна зав'язати чимало цікавих знайомств)

III команда:

ІЗ ГРОШЕЙ, МАТИ, ОДРАЗУ, ПОЧНИ, ТОМУ, З, НЕМОЖНА, ВСЕ, ТОМУ, МАЛОГО. (Неможна мати все одразу, тому почни з малого – із грошей)

IV команда:

БЕЗ, ПОТРІБНІ, ХОЧА Б, НИХ, ЩОБ, ДЛЯ, ГРОШІ, ТОГО, ОБХОДИТИСЯ (Гроші потрібні хоча б для того, щоб обходитися без них)

V команда:

ЛЮДИНА, ГРОШІ, УСЕ, І НІКОЛИ, НЕ МАЄ, ТО ВОНА, НЕ МАЛА, КОЛИ, ЩО, КАЖЕ, ЇХ, МОЖУТЬ (Коли людина каже, що гроші можуть усе, то вона їх не має і ніколи не мала)

VI команда:

ВОНИ, ЩАСТЯ, АЛЕ, ПОТІМ, ГРОШІ, ПРИНОСЯТЬ, ЩЕ БІЛЬШЕ, ВОНИ, ПРИНОСЯТЬ, ТРОХИ, ГРОШЕЙ (Гроші приносять трохи щастя. Але потім вони приносять ще більше грошей)

(матеріали із порталу Всеосвіта)

Тож про що піде мова вам допоможуть деякі підказки (коли всі підказки закінчатся ви скажете про який предмет будемо говорити, про яке вміння необхідне кожному та про яку важливу професію, представником якої і є пані Оля; листок для Мозкового штурму в групах)

- Кожна людина має від цього залежність;
- Кожній людині це потрібно;
- Кожен день ми маємо з ними справу;
- Частіше всього їх не вистачає;
- Вони визначають рівень нашого благополуччя.
- Їм підвладне , кажуть, майже все
- Частина людей про нього знають але не складають;
- Менша кількість людей його формує для себе чи для своєї родини і тому має певну стабільність;
- Саме це починається починається і закінчується на ті ж букви, що і слово БІСКВІТ
- Він може бути власним, сімейним, державним...
- Його зазвичай приймають до 1 січня нового року
- Ця професія пов'язана з математикою
- Кожне підприємство має у своєму складі працівників цієї професії
- Спеціальність пані Олі однокоренева з одним із слів предмету Фінансова грамотність

І ви молодці, тому що вже давно здогадалися, що мова йде про ... ГРОШІ, Бюджет та професію ФІНАНСИСТА

Гроші часто називають одним з найбільших винаходів людства. Гроші зачаровують людей. Гроші мучать людей. Люди придумують найоригінальніші способи, щоб роздобути їх і найрізноманітніші способи, щоб їх розтратити. Люди роблять майже все заради грошей. Гроші роблять майже все для людей.

Декілька запитань до пані Олі (запитання підготувати на листочках і діти їх витягують та задають питання)

Чим займається Фінансист?

Ділю поняття «фінансова грамотність» на дві категорії: професійну та персональну. Професійно управляти фінансами (кожен на своєму рівні відповідальності) мають фінансисти, бухгалтери, аудитори, комерційні директори тощо. Ми ж поговоримо про персональну, або особисту, фінансову грамотність, необхідну кожній людині, яка хоче досягати життєвих фінансових цілей.

У чому різниця між фінансистом та бухгалтером?

Бухгалтер працює з даними за вчора, щоб зробити облік на сьогодні, і застосовує лише фінансові дані в рамках фінансових стандартів. Фінансист працює з великою кількістю даних: доходи та витрати, активи, зобов'язання, ризики касового розриву, щоб скласти прогнози на майбутнє.

Проблемні питання?

Що таке Фінансова грамотність для дітей? Це навчитися розуміти : «А для чого, навіщо вам гроші, взагалі?» Навчитись не боятись ситуативних доходів, помірковано розпоряджатися доступними сумами, навчитися фінансовому плануванню.

Без якої математики він не зможе працювати?

- Гроші -це міра вартості. У вартість кожного товару чи послуги включається вся затрачена праця на виробництво /продукування цих товару/послуги.

Будь яка річ має свою ціну. Але ціна ніколи не формується просто, «з голови».

- Наприклад, щоб парту можна було купити, перед тим має хтось привезти її в магазин (експедитор чи водій- оплата праці), перед тим, як водій цю парту привезе з складу у магазин, цю парту має скласти і скрутити шурупами майстер-складальник (Оплата праці), Майстер

-складальник отримує деталі (лист фанери чи ДСП вже в готовому вигляді) на складі у комірника. Комірник раніше отримав деталі,які замовив менеджер відділу постачання (оплата праці), а перед тим лист ДСП вироблені технологом деревообробного виробництва (оплата праці).Коли всі деталі переміщаються з виробництва фанери/ДСП та металевих ніжок, а також,коли готова парта перевозиться водієм до магазином, несуться витрати на паливо. Для того, щоб водій мав на чому перевезти товар ,Компанія має надати йому транспорт для перевезення. Коли всі деталі парти складаються, на підприємстві вмикають світло ,тобто, у вартість майбутньої парти ще включаються комунальні послуги. У описаній ситуації ,щоб вирахувати вартість виготовлення парти, тобто, собівартість, необхідно застосувати додавання, ділення, множення, встановлення відсоткових співвідношень.

- **Подібними розрахунками вартості будь-чого й займаються фінансисти.**
- Ця робота дуже цікава, потребує вдумливого підходу до деталей та вміти моделювати майбутні вигоди ,вберегти від втрат коштів у майбутньому.

Вчитель: Пані ..., навчіть нас планувати прибутки та витрати, щоб ми вміли накопичувати

(Далі все проводить Фінансист)

Проблемні завдання:

Які фінансові цілі ви ставите через 5-7 років?

- 1.Автомобіль.
2. Власна оселя.
3. Освіта у престижному закладі.
- 4.Створення сім'ї.
5. Подорож
6. Волонтерство, благодійність.
7. Власна справа.

Як думаєте,що потрібно для цього?

В основі раціонального управління фінансами (власними) лежить саме облік власних доходів та витрат.

Спробуйте порахувати, ретельно записуючи, на що ви витрачаєте кошти.

Людські бажання завжди перевищують можливості.

Те, чого ми хочемо, дуже рідко співпадає з тим, що ми можемо собі дозволити. Тому, наші бажання потрібно прораховувати : **за рахунок яких ресурсів я отримаю бажане?**

Тут-завжди бере участь математика.

Напочатку говорила, що управління фінансами є двох категорій .Я займаюсь фінансами професійно, а ви сьогодні спробуєте поуправляти фінансами особисто.

Для грамотного управління фінансами необхідний власний, чіткий бюджет.
ПРАВИЛО №1.

Бюджёт (з франц. budget, давн. франц. bougette — «шкіряний гаманець» .Бюджет- це ПЛАН доходів та витрат на визначений період (рік,місяць,тиждень,навіть день).

Бюджет школяра - це його особисті доходи та особисті витрати.

Всі грошові надходження називають доходами.

Доходи школяра – це гроші, одержані від батьків на кишенькові витрати, гроші, подаровані на день народження. Основним джерелом доходів школяра є гроші батьків. Але в даний час багато школярів мають постійний або разовий заробіток. Ану розкажіть, чи хтось вже заробляв власні кошти?

Доходи бувають основні :зарплата, стипендія, пенсія , державні виплати,наприклад,по догляду за дитиною.

Неосновні (додаткові) доходи. Наприклад, ви відкрили у себе таланти до випікання тортів. Або вмієте в'язати чи вишивати, або купуєте дерев'яні заготовки , розмальовувати їх цікаво,або маєте вдома балкон і навчилися вирощувати на ньому мікрозелень. Або живете у великій квартирі,вам скучно і ви маєте можливість поселити у своєму помешканні квартиранта. Всі ці доходи називаються додатковими.

Наступне ,важливе правило для управління власними фінансами і спрощення досягнення своєї мети :

ПРАВИЛО №2 ,яке потрібно запам*ятати і ,бажано ,виконувати все своє життя. «Спершу заплати собі!». Його суть в тому, що сьогодні у нас є фінансовий обов’язок перед нами ж в майбутньому, тому накопичення коштів повинно бути такою ж обов’язковою щомісячною витратою, як оплата оренди житла чи комунальних послуг. Поки ми молоді і повні сил,ми можемо багато працювати ,одночасно вчитися,працювати на кількох роботах,вести власну справу і не одну.Але, не завжди в житті все є так,як би ми хотіли,трапляються різні перешкоди у нас на життєвому шляху.Наприклад,зміна роботи або ситуація в країні впливає на наш бізнес. Або раптові хвороби можуть спіткати.Тоді настає тимчасовий момент, коли заробляння грошей не вдається нам так, як би ми хотіли. Тому, для підтримки рівня власного комфорту у нас має бути ФІНАНСОВА подушка.Тобто,недоторканий запас коштів ,якого вистачить на 6 місяців КОМФОРТНОГО життя.

Як створити свою фінансову подушку? Відкладаючи кошти з кожної суми отриманого доходу. Але тут важливий момент, саме першочерговості відкладення коштів на свій недоторканий резерв. Не розраховувати відкладати кошти з залишку після всіх витрат.

Спочатку регулярно відкладати можна 3-5% від доходу, а потім поступово підвищити цей показник до 10-20%. Як думаєте,а яку суму ви можете відкладати зараз? А як порахували цю суму?

Тепер , проговоривши два важливі правила, давайте спробуємо змодельювати власні бюджети.

[СКЛАДАЄМО ВЛАСНИЙ БЮДЖЕТ НА МІСЯЦЬ - Google Таблиці](http://surl.li/gjqzh)
<http://surl.li/gjqzh>

Діти можуть працювати, як офлайн на роздруківках (тоді презентація їхніх бюджетів відбуватиметься на “слух”), так і онлайн в таблиці (тоді презентуємо через показ таблиці за допомогою проектора на дошку)

Висновки після тренування бюджетів :

1 Вміння планувати і складати бюджет не допоможе заснути бідним, а прокинутись багатим! Але-точно допоможе тобі у виборі правильних фінансових рішень .Це системна робота в напрямку свого фінансового добробуту у майбутньому.

2. Планування не дорівнює просто економії. Економія-це часто -позбавлення себе багатьох життєвих задоволень.

Фінансове планування допомагає не уникнути витрат взагалі,а ОПТИМІЗУВАТИ їх. Що таке оптимізація витрат? Це вибір потрібнішого, ретельне зважування актуальності потреби витрати кошти .

3 Хто планує-той не бідує!

Отже, фінансово грамотна людина:

1.може порахувати свої доходи та витрати (тобто знає, скільки коштів витрачає в місяць);

2.здатна запланувати високовартісні витрати (відпочинок, освіта дітей, купівля квартири чи автомобіля), але перед цим оцінити, чи готова вона до такого фінансового навантаження.

РОЗДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ

Математична розминка

Знайди значення виразу $4,5 \cdot 2,8 - 13 : \left(2\frac{1}{3} + 2\frac{2}{3} \right)$.

Ірина придбала для матусі подарунок за 136,5 грн, витративши $\frac{3}{4}$ грошей, які мала. Скільки грошей залишилося в дівчинки?

Собівартість деякого приладу становила 480 грн. Унаслідок упровадження нової технології його собівартість вдалося знизити на 5 %. Якою стала собівартість приладу?

. Банк виплачує 8 % річних. Вкладник поклав до банку 50 000 грн. Скільки грошей буде в нього на рахунку через рік? Через два роки?

138. Підприємниця узяла кредит у розмірі 100 000 грн під 12 % річних. Скільки грошей вона має повернути банку через рік?

Приватні підприємці Сергій і Наталя у січні отримали прибуток 24 000 грн, а в лютому — на 5 % менше. Який прибуток отримали підприємці за два цих місяці?

Слова для створення фразеологізмів , мудрих думок

I команда:

НЕ, Є, ВАС, МАЮТЬ, ПОКИ, ЗНАЧЕННЯ, ГРОШІ, ВОНИ, У.

II команда:

ГРОШІ, ЧИМАЛО, КУПИТИ, МОЖНА, ЦІКАВИХ, ЗАВ'ЯЗАТИ, АЛЕ, ЗА, ДРУЗІВ, ЗНАЙОМСТВ, ЦІКАВИХ, НЕ МОЖНА

III команда:

ІЗ ГРОШЕЙ, МАТИ, ОДРАЗУ, ПОЧНИ, ТОМУ, З, НЕМОЖНА, ВСЕ, ТОМУ, МАЛОГО.

IV команда:

**БЕЗ, ПОТРІБНІ, ХОЧА Б, НИХ, ЩОБ, ДЛЯ, ГРОШІ, ТОГО,
ОБХОДИТИСЯ**

V команда:

**ЛЮДИНА, ГРОШІ, УСЕ, І НІКОЛИ, НЕ МАЄ, ТО ВОНА, НЕ
МАЛА, КОЛИ, ЩО, КАЖЕ, ЇХ, МОЖУТЬ**

VI команда:

**ВОНИ, ЩАСТЯ, АЛЕ, ПОТІМ, ГРОШІ, ПРИНОСЯТЬ, ЩЕ
БІЛЬШЕ, ВОНИ, ПРИНОСЯТЬ, ТРОХИ, ГРОШЕЙ**

Відповіді:

I команда: Гроші не мають значення, поки вони у вас є

II команда: За гроші не можна купити друзів, але можна зав'язати чимало цікавих знайомств

III команда: Не Можна мати все одразу, тому почни з малого – із грошей

IV команда: Гроші потрібні хоча б для того, щоб обходитися без них

V команда: Коли людина каже, що гроші можуть усе, то вона їх не має і ніколи не мала

VI команда: Гроші приносять трохи щастя. Але потім вони приносять ще більше грошей

Запитання до гості?

Чим займається Фінансист?

У чому різниця між фінансистом та бухгалтером?

Що таке Фінансова грамотність для дітей?

Без якої математики фінансист не може працювати?

Навіщо фінансисту математика, якщо є різні програми?

A	B	C
БЮДЖЕТ МОЛОДОЇ СІМЕЙНОЇ ПАРИ		
НАША МРІЯ (Наша фінансова ціль):		
1 крок: Прогнозуємо доходи		
ДОХОДИ ПАРИ	Сума ,грн	
Зарплата		
Дохід від відсотків по депозиту		
Грошовий подарунок від бабусі чи дідуся, грн		
Додатковий дохід від ,,, ,грн		
Додатковий дохід від ,,, ,грн		
Всього доходів в місяць, грн		
2 крок.Ретельно прогнозуємо витрати		
ВИТРАТИ ПАРИ	Сума ,грн	
Всього витрат в місяць, грн		

НАША МРІЯ (Наша фінансова ціль):*1 крок: Прогнозуємо доходи*

ДОХОДИ ПАРИ	Сума ,грн
Зарплата	
Дохід від відсотків по депозиту	
Грошовий подарунок від бабусі чи дідуся, грн	
Додатковий дохід від,,, ,грн	
Додатковий дохід від,,, ,грн	
Всього доходів в місяць, грн	

2 крок.Ретельно прогнозуємо витрати

ВИТРАТИ ПАРИ	Сума ,грн
Всього витрат в місяць, грн	

Залишок коштів на кінець місяця(Доходи - Витрати)

Залишок коштів "На МРІЮ"

БЮДЖЕТ ЖІНОЧОЇ КОМАНДИ

НАША МРІЯ (Наша фінансова ціль):

1 крок: Прогнозуємо доходи

ДОХОДИ	Сума ,грн
Зарплата	
Дохід від відсотків по депозиту	
Грошовий подарунок від бабусі чи дідуся, грн	
Додатковий дохід від ,,, ,грн	
Додатковий дохід від ,,, ,грн	
Всього доходів в місяць, грн	

2 крок.Ретельно прогнозуємо витрати

ВИТРАТИ	Сума ,грн
Всього витрат в місяць, грн	

Залишок коштів на кінець місяця(Доходи - Витрати)

Залишок коштів "На МРІЮ"

БЮДЖЕТ ЧОЛОВІЧОЇ КОМАНДИ

НАША МРІЯ (Наша фінансова ціль):

1 крок: Прогнозуємо доходи		
----------------------------	--	--

ДОХОДИ	Сума ,грн
Зарплата	
Дохід від відсотків по депозиту	
Грошовий подарунок від бабусі чи дідуся, грн	
Додатковий дохід від ,,, ,грн	
Додатковий дохід від ,,, ,грн	
Всього доходів в місяць, грн	

2 крок.Ретельно прогнозуємо витрати		
-------------------------------------	--	--

ВИТРАТИ	Сума ,грн
Всього витрат в місяць, грн	

Залишок коштів на кінець місяця(Доходи - Витрати)	
---	--

Залишок коштів "На МРІЮ"		
--------------------------	--	--

A	B	C
Ввідні дані.		
Курс долара США	40	
Сума депозиту в банку, грн/особа	200000	
Відсоток річних за депозитним вкладом	18%	
Відсоток від доходу, для формування резерву (Спочатку заплати собі!)	10%	

ПЕРЕЛІК ДОХОДІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ВЛАСНОГО БЮДЖЕТУ НА МІСЯЦЬ.

Статті доходів		Дохід в гривневому еквіваленті, в місяць
Зарплата (в місяць у дол США)	1000	
Дохід від відсотків по депозиту		
Грошовий подарунок від бабусі чи дідуся, грн	3000	
Додатковий дохід від ,, ,грн		
Додатковий дохід від ,, ,грн		
Загалом дохід у місяць, грн		

ПЕРЕЛІК ВИТРАТ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ВЛАСНОГО БЮДЖЕТУ НА МІСЯЦЬ

"Чоловічі " витрати	Вартість	"Жіночі" витрати	Вартість	Загальні витрати	Вартість
Перегляд спортивних змагань з друзями. у кафе (1 вечір),ГРН/ВІЗИТ	1800	Манікюр, ГРН/ВІЗИТ	650	Оренда оселі, (2-кімнатна квартира) ГРН/МІС	10000
Перукар ,ГРН/ВІЗИТ	300	Перукар,ГРН/ВІЗИТ	1200	Абонемент на відвідування спортзалу, ГРН/РІК	12600
Популярний барбер, ГРН/ВІЗИТ	650	Перукар,який активно веде сторінку у соцмережах,популярний у Львові.,ГРН/ВІЗИТ	3500	Продукти для приготування їжі вдома , ГРН/ТИЖДЕНЬ	5000
Оплата ігрового аккаунту, дол США/МІСЯЦЬ	15	Візит до косметолога, ,один,ГРН	1500	Похід у ресторан , 1 візит,ГРН/ОСОБА	1500
Купівля комп'ютерної гри, ГРН/ШТ	1700			Придбання одягу 1 елемент, ГРН	2500
				Придбання взуття,1 пара, ГРН	3500
				Комунальні послуги ,ГРН/МІС	4000
				Подарунки близьким, ГРН/МІСЯЦЬ	2500

